

Vurberk

Zlata pšenička in strašni Ses

Dostop: S Ptuja po levi strani Drave skozi Grajeno ali iz Maribora skozi Malečnik ter Zgornji in Spodnji Duplek. Grad in naravni zdravilni park sta približno na sredi med mestoma. Kratka stranska cesta, ki pelje k njima, je označena.

Naravne lepote

Zgodovinsko-kulturne znamenitosti

Vurberk ni bil požgan, kakor so bili požgani številni drugi slovenski gradovi, vendar je bil kljub temu žrtev druge svetovne vojne. Ker je bila v njem nastanjena nacistična politična šola, so ga februarja 1945 napadla zavezniška letala. Hitlerjev duh je bil takrat – tik pred koncem vojne – peklensko trdovraten. Njegova politika si je zaslužila bombe, »kolateralno škodo« pa je pri njenem uničevanju doživel nesrečni grad. Za našo kulturno dediščino je nastala neprecenljiva škoda, kakor na Turjaku, Soteski, Rihemberku ... Propadlo je okoli 50 sijajno opremljenih prostorov Vurberka, freske in slike iz 17. stoletja, orožarna z dragoceno bojno opremo iz kmečkih in turških vojn, zasute so bile orjaške kleti in 72 metrov globok vodnjak. To pa je bila samo ena epizoda iz dolge epske zgodbe tega nekoč mogočnega gradu, ki se je v Podravju po imenitnosti edini lahko meril s ptujskim gradom. Na njem so od 12. stoletja naprej gospodarili visoki plemenitaši, med njimi gospodje Ptujski, Stubenbergi, Herbersteini in Attemsi. Tlačani so svojo upogtnost pred njimi skušali kompenzirati z bajko, ki je svojevrstna inačica mita o sv. Juriju. V njej slovenski junak reši tuje-rodno gospodično. Zapisana po Jakobu Kelemini se bajka glasi takole:

Vurberk je razloženo naselje, ki je dobilo ime po gradu na vrhu hriba.

Strašna krilata kača je s svojim trupom uklenila Vurberk in lepo grajsko hči Vesino. Pol leta je zmaj prežal nanjo, dokler ni na jurjevo prišel Kresnik in stopil predenj s svetlim mečem. Zmaj ali kača, imenovana Ses, se je ustrašila, izmuznila in poletela v zrak. A tudi Kresniku so v hipu zrasle kreljuti. Z zraku sta se hudo zrasala, vse do zadnjega silnega Kresnikovega udarca, od katerega je Ses strmoglavil na tla. V tistem

trenutku so padala na zemljo sama zlata zrna pšeničke. Kresnik je Sesa vrgel v tisti globoki grajski studenec, kjer še danes leži (zasut od Anglo-Američanov). Potem pa si je Vesino, kajpada, vzel za ženo.

Vurberka se je med ljudstvom prijelo ime Kačjak, bajeslovni zmaj pa je dobil svoje mesto v vurberškem grbu, morda iz kljubovanja katerega od plemičev. Kakor da bi gospoda skušala poudariti, da ima raje kačo kakor junaka iz podložnega ljudstva. Kakor da bi slutila, da bo na Vurberk nekoč padlo nekaj zanj bolj usodnega kakor zlata pšenička.

Danes so od srednjeveškega Vurberka ostali ohranjeni gotski stolp ob renesančnem vhodnem portalu in del obzidja z dvema stolpičema, ki kajpak ne morejo nadomestiti izgubljenega gradu. *Relicquiae relicquiarum*. To je ostalo. In duh mogočnega plemiškega gnezda. Ta vztraja v svoji sanjski energiji. Viden je že gor od Drave, kako čepi na strmi pečini. Oholo strmi tudi z mrkih reliefnih podob viteзов Stubenberških na nagrobnikih, vzdanih ob vhod bližnje grajske cerkve.

Ljudstvo, ki si je umislilo Kresnika, je ob pogledu na svoje nekdanje tlačitelje ravnodušno. Na grad se hodi zabavat na znamenite vurberške prireditve zabavne glasbe in na druge scenske prireditve. Razvaline so za njihovo zabavo in kulturno prosvetljevanje konsolidirane, čez grobljo so nameščene gledališke klopi, amfiteatralno obrnjene k odru, za katerim se dvigajo ohranjeni grajski zidovi. Ta scena bi se prilegala Hamletu in vrsti drugih junakov iz Shakespearovih iger. Spodaj, 200 metrov globoko, in zadaj, ducat kilometrov daleč, se širi obdravska ravnica in se v ozadju kopasto boči Pohorje. Ljudje imajo občutek, da sedijo zelo visoko, z glavo že v vesolju. Nekateri pa tudi menijo, da iz vesolja na Vurberk žarčijo posebne energije; ali obratno, z Vurberka v vesolje. Zlata pšenička?

Pogled čez poletni oder na vrhu gradu Vurberk na Dravsko polje in proti Pohorju. Na odru potekajo znane prireditve na prostem, na primer festival narodno-zabavne glasbe.

Vurberški gospod vitez Stubenberški na nagrobniku, vzdanem v steno vurberške cerkve

Osnovna zdravilna točka pod kostanjem ob vhodu v grad. Pomagala naj bi predvsem naglušnim.

Kažipot v zdravilni park ob vurberškem gradu.

Več kot turistov je na Vurberku iskalcev zdravja, kajti grajska okolica naj bi bila blagodejno energetsko območje. Razglašena je za naravni zdravilni park. Za razvoj kakovosti življenja, kakor je deklarirano, skrbi društvo Kostanj, imenovano po osrednjem kostanju, ki raste na ploščadi pred vhodom. Društvo želi, da se po gradu in okolici gibaš mirno in tiho, da ne kadiš ali fotografiraš, da izklopiš mobilnik, da nisi opit in ne vodiš s seboj psa. (V redu, v redu ... ampak najboljšega, v vse bolj številnih primerih tudi edinega človekovega prijatelja ... zakaj njega ne?) Ne piše, ali smeš stopati po Vurberku, če imaš mačka; mačjo živalskost ali kemično stanje v telesu po hudi pijanski plovbi.

Posamezna mesta pod obzidjem in v bližnjem poševno ležečem parku so označena kot zdravilne točke. Po številu jih je 31. Odkril in raziskal jih je radiestezist Ivan Benko. Odtlej je Vurberk tudi velika zdravilska klinika na prostem, ki ji zaupajo številni bolniki. Pod točko 26 se je pisec teh vrst na primer zapletel v pogovor z Mariborčanko srednjih let, ki mu je zatrjevala, da ji je Vurberk vrnil sluh, za katerega so ji otologi zatrjevali, da ga je že

Okni v razvalinah spominjata na očesi v lobanji vurberškega zmaja Sesa.

izgubila. Sedeč tam je pazila, da ne prekriža rok ali nog, ker bi s tem premotila energetske tokove v svojem telesu. Slišala pa je res normalno, tudi ko sem bolj po tiho dvomil o vurberških čudežih. Točka 26 naj bi bila sicer dobra za srce in ožilje, krčne žile, za nižanje previsokega krvnega tlaka, lajšala naj bi srčne aritmije ... Je hotela Mariborčanka tudi vse te tegobe odpravljati na tej točki? Tudi. Ker veruje. Vsenaokoli je po točkah sedelo ali stalo nekaj ljudi, tudi mladih in otrok, zamišljenih, prisluškujočih svojim telesom. Gotovo je že to del ozdravitve. Se pa skeptik sme čuditi samozavesti zdravilcev, ki na eni točki obljublja zdravljenje naglavnih problemov znanstvene medicine.

Zlata pšenička je svojo barvo posodila sončnici.

Pod točko 25 so tesno pod preživeli stolp zasadili kavčino, cepič znamenite stare trte z mariborskega Lenta. Sodeč po tem, kako veselo in visoko je pognala mlada trta, ima ta košček zemlje najbrž v sebi res veliko moči in zdravja. Morda pa tisti Ses, ki ga je Kresnik zatlačil v vodnjak globoko pod Kačjakom, še miga. Morda pa je on bil zdravilen. In je zlata pšenička zaradi njega padala. Saj je kačji strup lahko tudi zdravilen, ali ne? Ali si ni celo Hipokrat ovil kače okoli svoje palice?

